

Handleiding - De Grote Prinsjesdag-quiz

Korte omschrijving

Op de derde dinsdag van september is het Prinsjesdag. In de klas kun je hier aandacht aan besteden door middel van deze quiz. De quiz bestaat uit 10 meerkeuzevragen en een schattingsvraag om mee af te sluiten.

Je kunt met de quiz starten om zo de voorkennis van leerlingen te peilen. Je kunt de quiz ook als afsluiter gebruiken, om kennis nog eens te herhalen. Het is in ieder geval leuk als de leerlingen wel al wat beelden van Prinsjesdag hebben gezien.

Doelgroep

Groep 6, 7 en 8

Leerdoelen

Definitieve conceptkerndoelen burgerschap

Deze werkvorm sluit aan bij het definitieve conceptkerndoel burgerschap 20:

- De leerling leert over samenleven in een democratische rechtsstaat

Leerdoelen

- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen wat er op Prinsjesdag gebeurt.

Duur

15 - 30 minuten

Benodigd materiaal

- De PowerPoint
- Wisbordjes of een vel papier voor alle leerlingen

De werkvorm stap voor stap

Stap 1

- Introduceer het thema Prinsjesdag. Bijvoorbeeld door samen met de leerlingen het meest actuele item van het Jeugdjournaal over Prinsjesdag te bekijken. Als alternatief kun je dit item van het Jeugdjournaal uit 2023 over Prinsjesdag gebruiken:
<https://jeugdjournaal.nl/artikel/2490993-alles-wat-je-moet-weten-over-prinsjesdag>. Je kunt er ook voor kiezen om die ter afsluiting van de les te doen.
- Leg de leerlingen uit dat jullie zo een quiz gaan spelen. Vertel dat jij de vragen op het smartboard laat zien. De leerlingen kunnen het juiste antwoord op een wisbordje of een leeg vel papier schrijven.
- Vertel dat er 10 meerkeuzevragen zijn. En dat jullie afsluiten met een schattingsvraag. Eventueel kun je er een afvalrace van maken.
- Deel daarna de materialen uit.

Stap 2

- Loop stap voor stap alle vragen door. Het is leuk om het tempo erin te houden en tussendoor niet te veel uit te leggen. Als je denkt dat dit voor jouw groep toch fijn is, kun je dat natuurlijk wél doen.

Vraag 1: Wanneer is het Prinsjesdag?

De derde dinsdag van september

Vraag 2: Wat staat er in de troonrede?

De politieke plannen van het kabinet voor het komende jaar

Geef eventueel nog wat extra uitleg door wat voorbeelden te noemen. Bijvoorbeeld meer geld naar het leger, meer aandacht voor rekenen en taal op de basisschool, etc.

Vraag 3: Wie leest de troonrede voor?

Koning Willem-Alexander.

Leg uit dat de koning de troonrede niet zelf schrijft, maar dat de minister-president dit doet. De koning beslist niet wat er in de troonrede komt, hij leest het alleen voor.

Vraag 4: Hoe komt de Koning naar de Koninklijke Schouwburg?

Met de glazen koets

Leg uit dat de Koning de troonrede normaal gesproken voorleest in de Ridderzaal, maar dat dit door de verbouwing van het Binnenhof nu niet mogelijk is.

Leg eventueel ook uit dat de Koning eerst met de gouden koets werd gebracht, maar dat dit nu niet meer gebeurt, omdat op de gouden koets schilderijen staan die doen herinneren aan het slavernijverleden van Nederland.

Vraag 5: De troonrede begint met: 'Leden van de Staten-Generaal'. Wie zijn dat?

De Eerste en Tweede Kamerleden

Leg uit dat de troonrede wordt voorgelezen aan alle Eerste en Tweede Kamerleden, onze volksvertegenwoordigers. De Koning doet dit namens de regering, die de plannen heeft opgesteld. De Eerste en Tweede Kamerleden moeten de plannen van de regering uiteindelijk controleren en goedkeuren. Ze kunnen de plannen ook nog aanpassen.

Vraag 6: De plannen uit de troonrede kosten geld. In de miljoenennota staat hoe het geld wordt verdeeld.

Waar.

In de miljoenennota staat hoe het geld voor het komende jaar wordt verdeeld. Bijvoorbeeld hoeveel geld er naar scholen gaat, naar de natuur, de zorg of het leger.

Vraag 7: De minister van Financiën brengt de miljoenennota naar de Tweede Kamer. Waar zit de miljoenennota in?

In een koffertje

Vraag 8: Hoeveel mensen zitten in de Tweede Kamer?

150 mensen

Vraag 9: Wie bepaalt wie er in de Tweede Kamer zitten?

Alle Nederlanders van 18 jaar en ouder.

Leg uit dat iedereen van 18 jaar en ouder, met een Nederlands paspoort, mag stemmen tijdens de Tweede Kamerverkiezingen. Zo bepalen zij mee wie er in de Tweede Kamer komen.

Vraag 10: hoe noemen we de vergadering van de Tweede Kamer over de plannen uit de Troonrede?

De algemene beschouwingen.

Leg uit dat dit een hele belangrijke vergadering is die live op televisie wordt uitgezonden. Laat op een later moment eventueel een kort stukje zien. Vertel dat de Tweede Kamerleden tijdens dit debat duidelijk laten weten wat ze van de plannen van het kabinet vinden.

Schattingsvraag: hoe lang duurde de kortste troonrede?

Vertel de leerlingen dat er een schattingsvraag volgt. De leerling die er het dichtste bij zit heeft de quiz gewonnen.

De kortste troonrede duurde 1 minuut. Deze troonrede werd in 1922 uitgesproken door koningin Wilhelmina.¹

¹ Zie <https://troonredes.nl/troonrede-van-25-juli-1922/>

Stap 3: Afsluiting

- Sluit de quiz af door nog eens te herhalen wat er precies op Prinsjesdag gebeurt.
- De Koning leest de politieke plannen voor het komende jaar voor. Al deze plannen kosten geld en het grote plan over hoe dat geld binnenkomt en uitgegeven gaat worden, staat in de miljoenennota van de Minister van Financiën. Na Prinsjesdag gaan de Eerste en Tweede Kamerleden vergaderen over de nieuwe politieke plannen voor het komende jaar en over de miljoenennota. Als je dat nog niet eerder in de les hebt gedaan, laat dan de leerlingen een beeldfragment zien van Prinsjesdag of het debat in de Tweede Kamer. Bijvoorbeeld via het NOS Jeugdjournaal of de livestream van de NOS.